

kàlida

Presentació de Kàlida Sant Pau

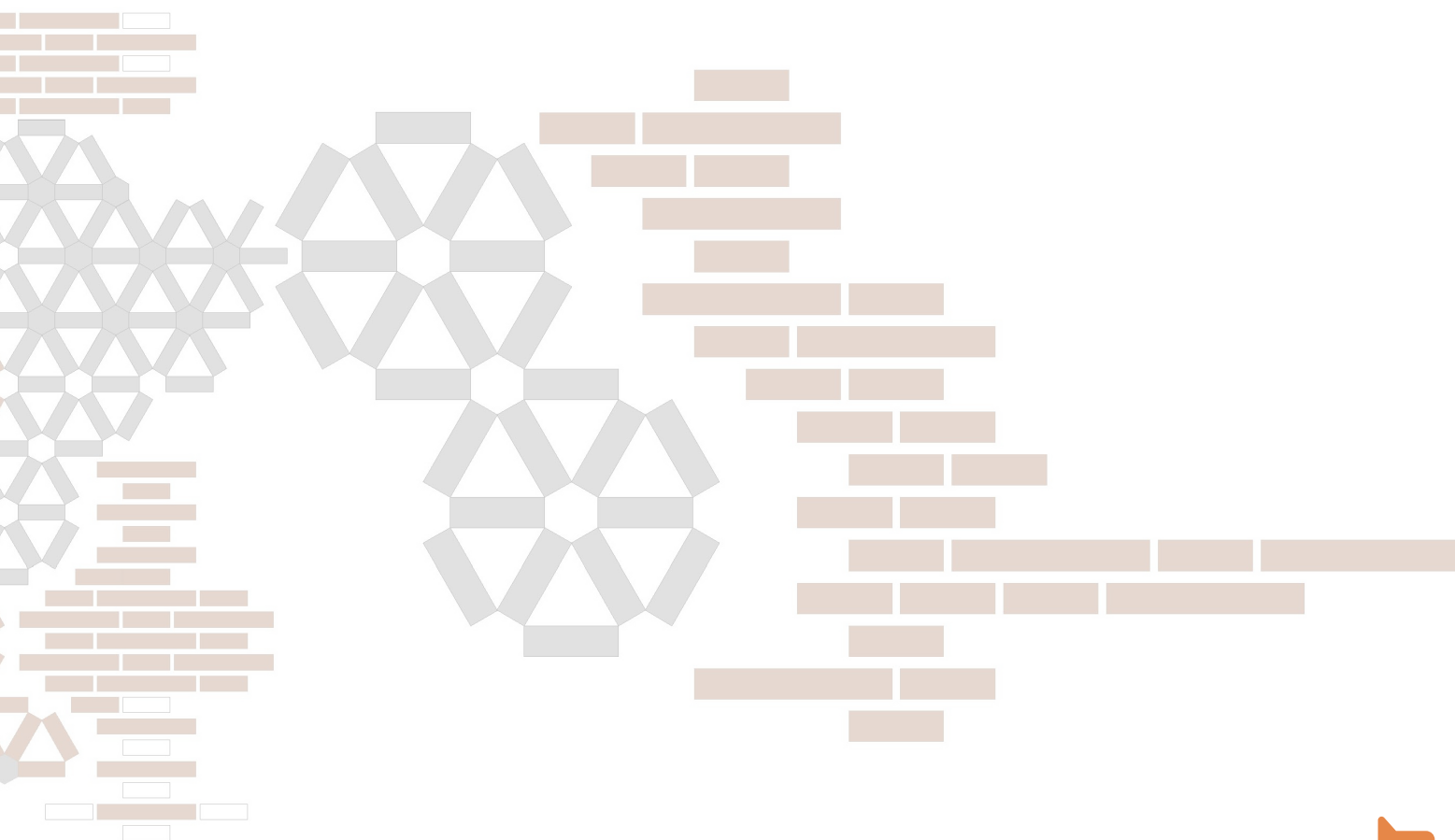
[Dossier de premsa](#)

kälida

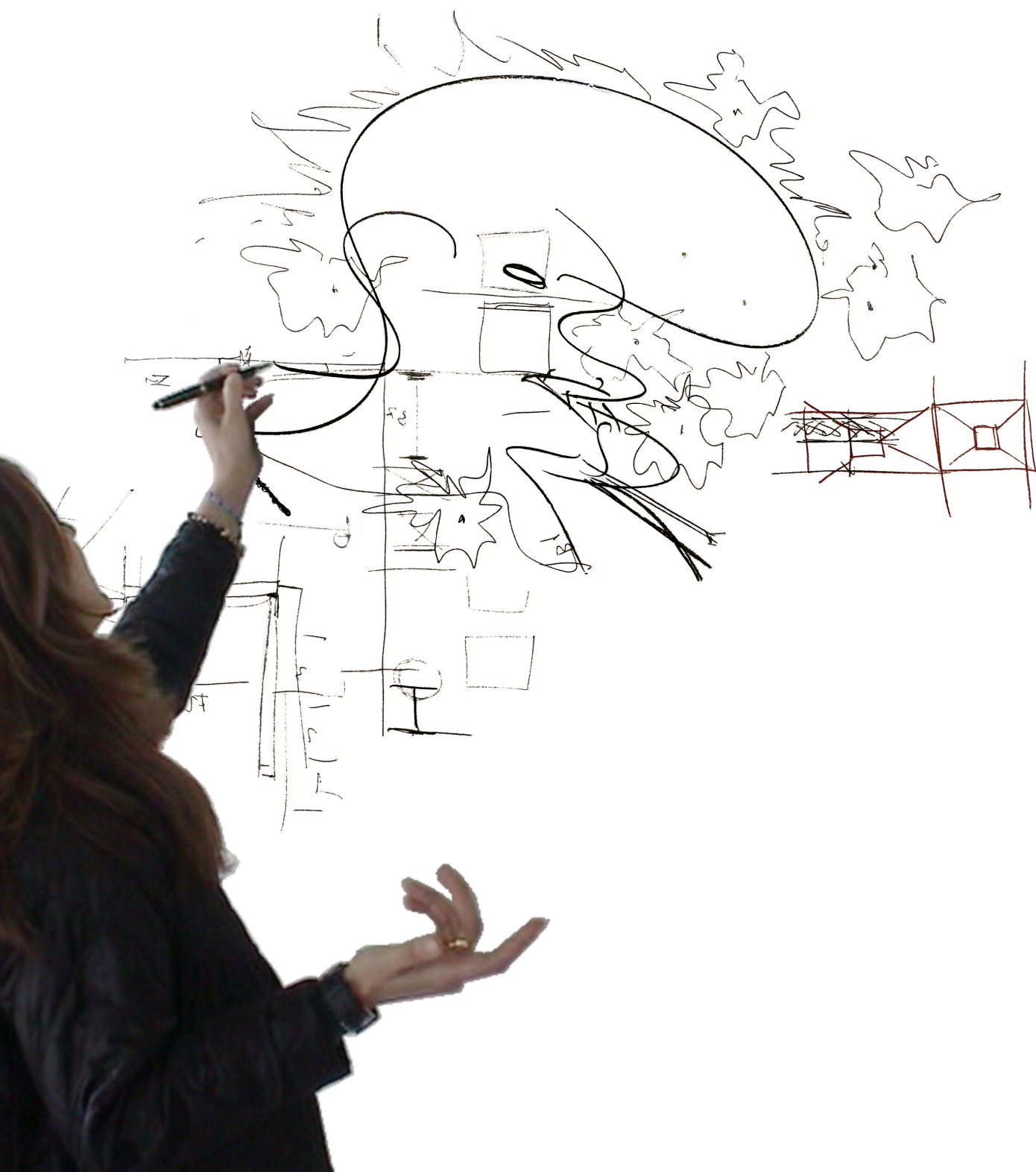

Apartats:

1. Centre Kàlida Sant Pau
2. Qui ha fet possible Kàlida Sant Pau
3. Necessitats psicosocials de les persones amb càncer
4. Kàlida Sant Pau, viure el càncer
5. Maggie's, un programa amb evidència demostrada
6. Cronologia d'un projecte
7. Kàlida Sant Pau, arquitectura per a la salut
8. Benedetta Tagliabue i Kàlida
9. Dr. Agustí Barnadas, notes arran de la posada en marxa del centre Kàlida
10. Germán Castejón, president Fundació Kàlida
11. Com ajudar a Kàlida

kälida

1. Centre Kàlida Sant Pau

La **Fundació Nous Cims** i la **Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**, amb la col·laboració de la **Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**, impulsen el primer centre **Kàlida** que neix amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les persones amb càncer, i la dels seus familiars, a través d'un programa assistencial que complementa els tractaments mèdics dels hospitals.

Kàlida Sant Pau, que obrirà les portes el primer quadrimestre de 2018 al recinte de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona, forma part de la xarxa global de centres **Maggie's**, de la que rep suport, col·laboració i en els serveis de la qual s'ha inspirat per impulsar de manera local el projecte.

De la mateixa manera que a la resta de centres, per oferir els serveis amb la major eficiència i resultats, cal disposar d'un edifici especialment dissenyat per a aquest fi, situat en l'entorn proper a la unitat d'oncologia d'un hospital públic.

Pensats com a llocs càlids i acollidors, els centres estan dissenyats per reconeguts arquitectes. En el cas de Barcelona, l'arquitecta **Benedetta Tagliabue** ha dissenyat un edifici protector, amable i sense referències a un centre hospitalari o de salut. Un espai pensat per rebre **suport pràctic, emocional i social**, i per ser un **punt de trobada** on les persones podran interactuar, reunir-se per parlar i compartir emocions.

El centre Kàlida comptarà amb un equip de professionals que oferiran un programa de suport **obert i gratuït a qualsevol persona amb càncer** i a les del seu entorn. Un programa únic, experimentat per Maggie's, que és reconegut internacionalment per la seva evidència de millora del benestar físic i emocional.

2. Qui ha fet possible Kàlida Sant Pau

Han passat 10 anys des que un grup de persones, impulsat per **Rosy Williams**, coneixedora dels centres Maggie's al Regne Unit, i **Mònica Sans**, adverteixen la necessitat de crear un espai al qual puguin acudir-hi persones amb càncer, els seus familiars i amics. Un espai, a un pas de l'hospital, en el que trobar ajuda gratuïta i pràctica per als seus problemes socials, emocionals i psicològics, en un ambient acollidor i positiu on se sentin acompanyades i compreses durant el tractament i recuperació.

Durant la primera etapa, els integrants del grup –que d'alguna manera havien viscut de prop els efectes físics o emocionals del càncer–, treballen desinteressadament buscant solucions i establint la base d'un projecte local basat en l'experiència de Maggie's.

Després d'haver presentat el projecte a diferents hospitals, i amb la principal dificultat de trobar un espai disponible dins dels recintes per construir l'edifici, l'equip impulsor presenta el projecte a la **Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (FPHSP)***, que s'involucra des del primer moment.

La FPHSP, amb el seu director gerent al capdavant, **Jordi Bachs**, ha donat fins a dia d'avui suport constant al projecte durant totes les seves etapes. Per la part de l'Hospital de Sant Pau, ha estat clau el paper del **Dr. Agustí Barnadas**, director del Servei d'Oncologia Mèdica de l'hospital, que va veure clara la necessitat i el valor del projecte, al qual ha donat suport des de la seva incorporació a l'equip a l'any 2008.

En el 2009 s'uneix a l'equip **Germán Castejón**. L'Hospital de Sant Pau aprova internament la construcció de l'edifici després de conèixer de primera mà el projecte Maggie's a Anglaterra i

s'inicien els tràmits urbanístics que permetran la construcció de l'edifici.

El 15 de març de 2013 s'aprova el Pla Especial del Recinte Sant Pau, requisit necessari per poder construir l'edifici i, en 2015, després d'un llarg procés de recerca de finançament, s'incorpora la **Fundació Nous Cims*** que dona un nou impuls al projecte incorporant, d'una banda, el seu equip per facilitar la construcció del centre i, de l'altra, donant inici a un programa assistencial temporal a Sant Pau per a qualsevol persona amb càncer. Aquest programa està liderat per **Sara Garcia**, que ha estat psicooncòloga de l'hospital de Sant Pau i, actualment, forma part de l'equip de Kàlida.

Aquesta nova etapa es materialitza sota la creació d'una nova Fundació, Kàlida, que comença la seva activitat l'any 2016 per adaptar la filosofia de Maggie's al context sociocultural local i crear les bases d'un model sostenible i replicable en el futur en altres hospitals de Catalunya i Espanya.

Durant aquest procés i per fer realitat el primer centre de Kàlida, la nova fundació va tancar, a finals de 2015 i durant 2016, convenis de col·laboració amb la **Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (FPHSP)**, amb la **Fundació Gestió Sanitària (FGS)**, amb la Fundació Nous Cims i, sobretot, amb Maggie's, passant a formar part de la seva xarxa de centres internacionals.

Tot aquest llarg procés ha estat possible gràcies a la contribució desinteressada de nombroses persones, entitats, fundacions, empreses i famílies que han aportat el necessari per mantenir viu el projecte. Però, sobretot, a tota la comunitat mèdica i assistencial que ha cregut en ell des del seu inici.

És rellevant destacar el recolzament que el projecte sempre ha tingut de part dels doctors Jordi Craven, Director del Servei d'Oncologia Radioteràpica, el doctor Jordi Sierra, Director del Servei d'Hematologia Clínica, del doctor Enric Alvarez, Director del Servei de Psiquiatria i del doctor Antonio Pascual, Director de la Unitat de Cures Pal·liatives.

* La **Fundació Privada de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**, en compliment dels seus fins fundacionals i a través del seu programa d'Acció Social i Investigació, porta a terme una important activitat benèfic-assistencial i, a més, s'ocupa de mantenir i millorar les instal·lacions hospitalàries i el seu patrimoni, especialment el Recinte Modernista, declarat patrimoni mundial per la UNESCO.

* **Nous Cims** és una Fundació catalana creada el 2013 amb l'objectiu d'impulsar projectes socials d'alt impacte en els camps d'ocupació de joves en risc, la lluita contra la pobresa i el camp de la salut, sobretot en la millora de la qualitat de vida de les persones amb càncer. Nous Cims crea la Fundació Kàlida a inicis de 2016.

3. Necessitats psicosocials de les persones amb càncer

En els últims 30 anys la mortalitat del càncer ha disminuït, però la seva incidència és superior. Amb una taxa de supervivència del 65 % a Europa, el càncer s'ha transformat en una malaltia crònica. A Catalunya, 250.000 persones viuen amb càncer i s'estima que el 2030 aquesta xifra s'haurà duplicat.

Com a resultat del diagnòstic i del tractament, les persones amb càncer s'enfronten a un ventall d'emocions que poden anar des de l'ansietat fins a la solitud i l'aïllament. Actualment, la majoria de pacients oncològics catalans té necessitats psicosocials no ateses:

- Només 1 de cada 10 rep atenció psicològica.
- Les necessitats menys cobertes són les emocionals.
- La majoria de pacients pateix trastorns adaptatius.
- L'estrès té un impacte molt fort en la qualitat de vida, en la tolerància i adherència al tractament i en el pronòstic.
- L'impacte psicològic s'estén al seu entorn social més proper, és a dir, als seus familiars, cuidadors i amics.

Davant d'aquesta situació, Kàlida ofereix com a resposta:

- Un model d'assistència psicosocial amb un enfoc integral centrat en la persona.
- Una assistència professionalitzada i d'alta qualitat.
- Un programa gratuït adreçat al pacient oncològic i a les persones del seu entorn.
- Un model que optimitza els recursos sanitaris i psicosocials.
- Un espai dissenyat per adoptar i sostenir una arquitectura per a la salut.
- Un projecte que normalitza el context de càncer en la societat.
- Un programa aprovat i supervisat pels equips mèdics de l'hospital i un Consell Professional inspirat en l'experiència dels centres Maggie's.

4. Kalida Sant Pau, viure el càncer

Per tal d'oferir una atenció personalitzada tant al pacient com als familiars o cuidadors, Kàlida Sant Pau comptarà amb un equip professional format per un **director assistencial** psicòleg o infermer; **psicooncòlegs** per a consultes individuals o grupals; **infermers** especialistes en suport oncològic; un **assistent social** per assessorar sobre beneficis socials i **terapeutes** especialistes.

Aquest equip, preparat per acollir i acompanyar les persones que acudeixin al centre, aplicarà el programa de suport utilitzat per Maggie's que ha demostrat millorar el benestar físic i emocional de les persones a través de:

- Suport psicològic al llarg del procés.
- Suport emocional, social i pràctic.
- Ajuda per minimitzar l'impacte en el seu entorn social (moltes persones amb càncer se senten 'culpables' de l'efecte estrès que causen en la família).
- Gestió de la malaltia i de l'estrès.
- Optimització de la qualitat de vida.
- Tallers de relaxació, nutrició, ioga, tai-txi...

El **suport pràctic** inclou assessorament sobre el dia a dia de la persona: beneficis de menjar bé, gestió de la pèrdua de cabell o cura de la pell durant i després del tractament. Hi ha un programa de "Primers passos" creat especialment per ajudar les persones amb un diagnòstic recent i un altre per donar suport als que estan ajustant la seva vida després d'un càncer.

El **suport emocional** pot involucrar sessions individuals o grupals amb un psicòleg clínic (psicooncòleg), tallers de reducció de l'estrès, de relaxació o teràpia artística i escriptura creativa per ajudar a processar emocions difícils.

El **suport social** l'aporten els treballadors del centre, que entenen el que significa viure amb càncer i formen la comunitat de suport i de transmissió d'experiències al voltant de la taula de la cuina, el centre neuràlgic de l'edifici.

Tot i que la inauguració de l'edifici Kàlida Sant Pau està prevista per al 2018, des de principis d'aquest any s'estan oferint, en espais cedits per l'hospital, alguns d'aquests serveis a través del treball de la psicooncòloga de Kàlida, **Sara García**.

Kàlida calcula que durant aquest període s'oferirà assistència a més de 1.000 adults amb càncer, als que ajudarà a millorar la seva qualitat de vida. La previsió és que, a partir del seu tercer any de funcionament, puguin beneficiar-se'n fins a 100 persones diàriament, arribant a donar servei a 20.000 a l'any.

5. Maggie's, un programa amb evidència demostrada

Kàlida Sant Pau pertany a la xarxa de **Centres Maggie's**, una fundació escocesa constituïda l'any 1996, pionera en l'assistència psicològica integral a persones amb càncer.

Els seus centres, construïts al recinte d'hospitals públics, disposen de personal altament qualificat i implicat que ofereix un programa amb evidència demostrada per complementar el tractament mèdic. El programa de Maggie's està reconegut pel Departament de Salut del Regne Unit com 'best practice' tant en el *Càncer Reform Strategy* (2007) com en l'informe de *National Cancer Survivorship Initiative Report* (2013).

Actualment, disposa de 19 centres al Regne Unit –més un projecte a Hong Kong i un altre a Tokyo– i és reconeguda internacionalment com a referent en el seu camp.

Cada centre segueix les idees pensades per **Maggie Keswick Jencks** sobre la cura de les persones amb càncer. Maggie va viure amb càncer avançat durant dos anys i estava compromesa amb la idea que "les persones amb càncer no han de perdre l'alegria de viure per la por a morir". Maggie, arquitecta de professió, sostenia que els pacients necessiten informació, suport

psicològic i l'oportunitat de conèixer a altres persones en circumstàncies similars, tot això en una atmosfera domèstica i relaxada.

Maggie's dóna suport i aprova el projecte a Barcelona, cosa que ha estat clau pel seu desenvolupament. A més, ha posat la seva experiència, coneixement i *know how* a disposició de Kàlida.

6. Cronologia d'un projecte

- 2007. Es posa en marxa la llavor per construir un Centre Maggie's a Barcelona a través de l'impuls de **Rosy Williams** que, el 2003, va viure personalment l'experiència i el servei de Maggie's a Edimburg, **Mònica Sans**, **Piluca Peris** i **Marc Tintoré**.
- 2008. S'incorpora a l'equip, a través de la seva relació amb l'arquitecte Charles Jencks, impulsor de la fundació Maggie's, l'arquitecta **Benedetta Tagliabue**, directora de l'estudi EMBT.

Benedetta es compromet fent donació del disseny de l'edifici i es converteix en una entusiasta ambaixadora del projecte.

- 2008. Presentació del projecte a la **Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**, i involucració clau del seu director gerent, **Jordi Bachs**, i l'Hospital de Sant Pau a través del **Dr. Agustí Barnadas**, director del Servei d'Oncologia Mèdica de l'hospital, que va creure en el projecte des del seu inici.
- 2009. **Germán Castejón s'incorpora a l'equip** i el projecte rep un important impuls en el desenvolupament de totes les seves àrees. La Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau aprova internament el projecte, es comencen a projectar els mapes del mateix, es crea un equip de *fundraising* per preparar el camp del finançament del primer centre i s'inicien les gestions urbanístiques en relació a la construcció de l'edifici.
- 2011. Es reforça el suport de **Maggie's** per impulsar localment el projecte.
- 2013. Aprovació del Pla Especial del recinte de Sant Pau que permet la construcció de l'edifici.
- 2015. Es presenta el projecte a **Nous Cims**, fundació catalana creada el 2013 amb l'objectiu d'impulsar projectes socials d'alt impacte en la societat, especialment en el camp de l'acompanyament psicosocial de persones amb càncer. A finals d'any, la fundació aprova incorporar-se al projecte i tirar endavant la construcció de l'edifici i del programa assistencial temporal a l'hospital, creant una nova fundació que permeti adaptar el nom a la realitat local catalana i liderar la gestió de l'equip impulsor.
- 2016. Creació de la **Fundació Kàlida**, constituïda amb l'objectiu de promoure el model de Maggie's a Catalunya. Impulsarà el seu primer centre al recinte de Sant Pau de Barcelona. Al desembre, se signa el conveni entre Kàlida, Nous Cims, la Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i Maggie's.
- 2017. Abril, primera difusió pública del projecte.
- 2018. Primer quadrimestre, previsió d'inauguració del centre Kàlida Sant Pau.

7. Kàlida Sant Pau, arquitectura per a la salut

Amb una taula àmplia i acollidora, la cuina serà el cor del Centre Kàlida Sant Pau, com ho és el de qualsevol llar. "Serà un lloc on a l'entrar t'ofereixin una tassa de te per sentir-te com a casa i tenir un moment de serenitat", comenta l'arquitecta **Benedetta Tagliabue**, autora del projecte. "Volem que la gent no sàpiga on és, que només vegi jardí, flors, que li inundi la llum... De fet, estem a l'Hospital de Sant Pau, l'obra mestra de Domènec i Montaner, algú que tenia clara la idea que la bellesa cura i dóna pau".

El centre ocuparà una parcel·la situada entre el nou Hospital de Sant Pau i el recinte modernista i inclourà **un edifici de 400 m²**, organitzat en dos nivells de 200 m² cada un, i **una zona de jardí** dins de la zona verda general. El seu accés principal connectarà amb la unitat d'oncologia del nou hospital mitjançant una zona pavimentada.

Pensat com un pavelló de jardí en el qual els límits entre interior i exterior es desdibuixen, l'edifici oferirà una relaxada atmosfera domèstica: confort, intimitat, llum i **protecció a les persones** que no es consideren pacients sinó individus en circumstàncies inusualment difícils. Totes les estances estan envoltades de verd i la vegetació proposada controla les vistes des de cada punt, per fer "desaparèixer" l'entorn hospitalari i, al mateix temps, poder utilitzar les

zones exteriors sense sentir-se observat des dels edificis alts que envolten la parcel·la.

L'evidència demostra que **un ambient inspirador pot reduir l'estrès i l'ansietat**. Aquest centre ha de ser un espai on les persones puguin descobrir fortaleses –de les que no s'havien adonat– per maximitzar la seva capacitat de fer front a la situació.

La planta inferior serà un espai obert i flexible, projectat com una seqüència de jardins i patis, on es trobarà la **cuina**, el **menjador**, una petita **biblioteca** i una **sala polivalent** per dur a terme diferents activitats. La planta superior s'organitzarà en forma de balcons interiors al voltant del doble espai central del menjador. A la part orientada al sud, cap al recinte modernista, les persianes de fusta crearan un filtre que protegeix la intimitat. La banda occidental s'estén cap a una àmplia veranda, que estarà protegida de la pluja per un sortint profund del sostre. Les portes corredisses de vidre obriran l'edifici a la natura.

La façana serà un mur de maó ceràmic que deixarà filtrar la llum, controlar les vistes, ventilar i seguir preservant la privacitat de les persones del centre. El seu color, textura i composició combinats amb **peces de ceràmica**, de geometries i coloració diversa, prenen com a referència la riquesa ornamental dels edificis modernistes del recinte i vol mantenir-la creant grans **flors de colors** dins de l'històric jardí de l'hospital.

8. Benedetta Tagliabue i Kàlida

Benedetta Tagliabue i **Enric Miralles** van conèixer a **Charles Jencks** a Edimburg, temps abans que a l'Enric li diagnosticuessin un tumor cerebral, durant la construcció del Parlament d'Escòcia, una de les seves obres més reconegudes. Jencks, brillant arquitecte i paisatgista, era vidu de **Maggie Keswick Jencks** impulsora dels Centres Maggie's.

“Recordo el període del càncer d'Enric com un procés bonic malgrat tot”, rememora Benedetta. “Teníem una vida molt activa des del punt de vista professional, dos fills petits i, de sobte, et trobes amb l'inesperat, amb el que mai pensaves trobar-te, una cosa que et fa parar de la nit al dia: un càncer”, comenta.

L'Enric havia de donar una conferència a Houston i el que havia de ser un viatge de feina es va convertir en un viatge vital. A l'hospital, gairebé donant-li l'esquena, hi havia una caseta acollidora, anomenada *Place of Wellness*, en la qual un grup de voluntaris ajudaven a acceptar la malaltia i a encaixar-la millor a través de diferents activitats. L'Enric i jo vam anar diverses vegades perquè, realment, allà aconseguíem sentir-nos millor.

“Quan l'Enric va emmalaltir va començar a reflexionar sobre la seva feina i sobre com afectava la vida de la gent. ‘Sóc un arquitecte amateur’, deia, i l'únic que li aportava felicitat era saber que amb la seva arquitectura podia ajudar a millorar la vida dels altres. De fet, quan va fer el Cementiri d'Igualada ho va fer pensant que en un moment de tristesa necessitem relaxar-nos i distreure'ns amb coses belles: els còdols del sòl, la ceràmica de la paret... Els centres Maggie's són així, uneixen bellesa i harmonia, és una cosa que no es pot mesurar, però hi és. Maggie Keswick Jencks, la seva impulsora, entenia bé l'arquitectura, es queixava de l'inhòspit d'un centre hospitalari i va voler fer alguna cosa diferent on sentir-te a casa. Així serà Kàlida Sant Pau”.

9. Dr. Agustí Barnadas, notes arran de la posada en marxa del centre Kàlida

La joia de viure, a voltes, ens passa desapercebuda o en tenim poca consciència. La vida ens dóna grans alegries i satisfaccions, però també grans sotrats i ensurts.

Quan una persona és diagnosticada d'un càncer, sovint el món s'ensorra als seus peus. La incertesa del què passarà en un futur proper o llunyà és molt gran, el dubte referent a *si em podré guarir o com respondré al tractament* emergeix amb força, així com també l'interrogant *de com en sortiré, si és que en puc sortir*. Alhora un pren consciència de que tot un projecte de vida es pot esberlar, i ens podem sentir fràgils i trencadissos. També emergeix la consciència de la protecció dels teus més propers, siguin els de casa o també tots aquells que poden dependre d'un mateix per diferents raons.

Tot aquest gran terrabastall necessita ser superat, tot i que es multipliquen les visites i proves per enfocar el primer tractament, és necessari tenir confiança en l'equip assistencial, en disposar de tota la informació possible i compartir decisions. Malgrat que l'equip assistencial es posi al teu costat, hom necessita temps per pair i assimilar tot allò que li diuen, tot allò que està vivint en primera persona. Ens calen sempre persones que ens escoltin i disposar d'entorns acollidors que ens ajudin a relativitzar i gestionar la nostra angoixa i la nostra incertesa.

El centre Kàlida Sant Pau té com a primer objectiu acollir i acompanyar a tota persona que així ho vulgui i que es trobi en aquest marasme d'incertesa i confusió. Neix amb la voluntat

de voler acompanyar i fins i tot acaronar a tothom que ho necessiti, oferint espais per parlar, per relaxar-se, per aprendre, per auto controlar-se, per fugir una estona si cal, per rebre una alenada d'aire nou, una mica lluny de l'entorn de bata blanca.

Ens presentem amb la voluntat de servei, d'acompanyar i ajudar a reeixir, de voler estar al costat dels qui pateixen a resultes d'aquesta malaltia. La nostra missió es fer tornar a somriure, a recuperar l'autoconfiança i a ajudar a fer més planer un camí que de bon començament pot semblar molt feixuc.

Dr. Agustí Barnadas

Director del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital de Sant Pau

10. Germán Castejón, president de la Fundació Kàlida

Quan al setembre de 2006 a la seva dona, Marta, li van diagnosticar un tumor cerebral, **Germán Castejón** va viure en primera persona l'enorme impacte que produeix tant el diagnòstic com el desenvolupament de la malaltia i la necessitat de complementar el tractament mèdic amb suport pràctic i emocional pel pacient, família i amics.

Poc després de la mort de la Marta, en el 2008, va entrar en contacte amb la Mònica Sans i la Rosy Williams, que coneixien l'èxit i l'impacte dels centres Maggie's al Regne Unit i portaven mesos promovent la idea d'implementar-ho aquí. El 2009, va entrar a formar part del projecte Kàlida.

Des de llavors, amb el suport de Rosy Williams i un ampli nombre de persones i representants de totes les institucions implicades, especialment de la Fundació Nous Cims, la Fundació Sant Pau i la Santa Creu, Maggie's Foundation i EMTB, ha liderat el llarg procés que avui ens permet anunciar l'obertura del primer centre de la Fundació Kàlida a l'Hospital de Sant Pau.

11. Ajudar a Kàlida

Kàlida no seria possible sense el suport desinteressat de tantes persones, institucions, metges professionals, recolzament comunitari, fundacions, arquitectes i empreses, que s'han sumat a la causa per crear el primer centre a Barcelona.

La construcció de l'edifici ha comptat amb l'impuls de la Fundació Nous Cims i la Fundació Privada Hospital Sant Pau, i d'un pla de *fundraising* en espècies que permetés abaratir el projecte i destinar més fons a l'atenció assistencial temporal de persones amb càncer a l'hospital. Per això, la Fundació segueix demanant la col·laboració d'empreses i proveïdors que vulguin formar part del projecte, oferint com a aportació el seu treball o materials per al futur centre.

L'altra gran necessitat és poder constituir un equip assistencial professional i altament compromès que garanteixi i ofereixi un servei obert i gratuït a qualsevol persona amb càncer, als seus familiars, amics o cuidadors.

Per ajudar a aconseguir-ho, qui ho desitgi pot sumar-se a la iniciativa a través de la pàgina web www.fundaciokalida.org, enviant un correu electrònic a hola@fundaciokalida.org o a través dels seus perfils socials de Facebook ([@fundaciokalida](https://www.facebook.com/fundaciokalida)) o Twitter ([@fundaciokalida](https://twitter.com/fundaciokalida)).

kālida

www.fundaciokalida.org